VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
Meddelad i Växjö
2026-03-26

Målnummer
P 103-26

PARTER

Klagande
Mustapha Abdul Razek
Hasselvägen 3
246 32 Löddeköpinge

Motpart
Bygg- och miljönämnden i Kävlinge kommun
244 80 Kävlinge

ÖVERKLAGAT BESLUT
Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 16 december 2025 i ärende nr 36876-2025, se bilaga 1

SAKEN
Byggsanktionsavgift för olovlig trädfällning samt föreläggande förenat med vite avseende återplantering inom fastigheten Löddeköpinge 18:20 i Kävlinge kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 16 december 2025 (ärende nr 36876-2025) endast på så sätt att det vitesbelopp, som föreläggandet av Bygg- och miljönämnden i Kävlinge kommun den 21 oktober 2025 (§ 67) om återplantering av träd förenats med, sätts ned till 346 500 kronor.

Överklagandet avslås i övrigt.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-560 100

Öppettider
måndag–fredag
08:30–16:00

Postadress
Box 81
351 03 Växjö

E-post
mmd.vaxjo@dom.se

Webbplats
www.domstol.se/vaxjo-tingsratt

BAKGRUND

Bygg- och miljönämnden i Kävlinge kommun (nämnden) beslutade den 21 oktober 2025 (§ 67) att påföra Mustapha Abdul Razek, i egenskap av fastighetsägare, byggsanktionsavgift på 264 600 kronor för olovlig trädfällning på fastigheten Löddeköpinge 18:20 i Kävlinge kommun. Nämnden beslutade samtidigt att förelägga Mustapha Abdul Razek att inom fastigheten återplantera 16 träd, varav 8 tallar och 8 björkar, med stamomfång på minst 12-14 cm senast ett år efter att beslutet vunnit laga kraft. Föreläggandet förenades med ett vite om 462 000 kronor.

Nämndens beslut överklagades till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) som genom beslut den 16 december 2025 avslog överklagandet.

Länsstyrelsens beslut har nu överklagats till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Mustapha Abdul Razek har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av underinstansernas beslut, ska sätta ner beloppet för byggsanktionsavgift samt jämka vitesbeloppet. Han har i huvudsak anfört följande.

Han tillträdde fastigheten 2016 och har sedan dess vid flera tillfällen – särskilt efter stormar – varit tvungen att ta ner träd som varit skadade, ruttna eller utgjort en omedelbar risk för hus, fordon och familj. Exempelvis föll en stor björk den 5 december 2022 över hans lastbil och orsakade omfattande skador. Trädet stod på instabil sandmark vilket medförde en akut risk. Länsstyrelsen har inte tagit hänsyn till den akuta risk för person- och egendomsskador som föranletts av stormar och instabil sandmark inom fastigheten.

Vid prövningen av om åtgärderna krävt marklov och startbesked måste hänsyn tas till att åtgärderna har varit nödvändiga för att förebygga allvarlig risk för liv och egendom. En strikt tillämpning av plan- och bygglagen utan dispens vid

akut fara riskerar att orsaka såväl person- som egendomsskador. Hänsyn bör även tas till att han har agerat i god tro och inte i syfte att kringgå detaljplanen. Dessutom har återplantering redan påbörjats, med ännu fler träd än vad detaljplanen kräver. Valet av trädsorter – tall och björk – följer även områdets karaktär. De nya träden är små och synd därför inte på flygfoto. Ytterligare, större, återplantering planeras till våren. Sammantaget återställer återplanteringen fastighetens och områdets karaktär.

Byggsanktionsavgiften bör i enlighet med 11 kap. 53 och 53 a §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, jämkas då det föreligger särskilda skäl. Dessa skäl utgörs dels av de säkerhetsskäl och den akuta risk som föranlett att han vidtagit åtgärderna, dels att av återplantering redan är påbörjad. Utöver dessa omständigheter bör även beaktas att han agerat i god tro och att han har en vilja att bevara områdets karaktär.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Tillämpliga bestämmelser framgår i huvudsak av det överklagade beslutet, med det tillägget att plan- och bygglagen (2010:900), PBL, sedan den 1 december 2025 har fått delvis ny lydelse. I enlighet med punkten 2 i övergångs-bestämmelserna gäller dock äldre bestämmelser fortfarande i mål som avser överklagande av ärenden som påbörjats före ikraftträdandet, såvida inte de nya bestämmelserna i fråga om tillsynsåtgärder och påföljder leder till en lindrigare påföljd. Eftersom de ändringar som infördes den 1 december 2025 inte avser sådana ändringar i sak som kan leda till en lindrigare bedömning, tillämpas de äldre bestämmelserna i målet.

I den för området gällande detaljplanen (Ändring av detaljplan för Löddeköpinge 5:15 m.fl., lagakraftvunnen 1999-12-06) återfinns bland annat följande planbestämmelser: ”/…/Tomten skall vara planterad med högväxande stamträd om minst 10 st/ 1000 m^{2} /…./Marklov krävs för fällning av träd med stamdiameter över 15 cm i brösthöjd. /…/”

Av 3 § lagen (1985:206) om viten följer vidare att ett vite ska fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Vitesbeloppet bestäms ofta schablonmässigt. Om föreläggandet kräver en större insats av adressaten, kan beaktas att denne kan antas vara benägen att tredskas. Hänsyn ska även tas till omständigheterna i övrigt, så som värdet av de föremål som avses med föreläggandet, kostnaderna för att följa föreläggandet och omfattningen av de krävda åtgärderna. När ett föreläggande riktar sig till någon i egenskap av fastighetsägare, är det naturligt att vitesbeloppet inte understiger kostnaden för att utföra den förelagda åtgärden (se Lavin, kommentaren till 3 § viteslagen).

Domstolens bedömning

Sanktionsavgiften

Inledningsvis bedömer mark- och miljödomstolen, liksom underinstanserna, att avverkning har skett på fastigheten. Av handlingarna framgår att det varit fråga om 18 träd med en stamdiameter över 15 cm i brösthöjd. Enligt gällande planbestämmelser krävs marklov för fällning av träd med stamdiameter över 15 cm i brösthöjd. Det är i målet ostridigt att nödvändigt marklov inte har sökts. Annat har inte framkommit än att åtgärderna utförts av fastighetsägaren Mustapha Abdul Razek. Nämnden har enligt domstolens bedömning lämnat tillräckliga uppgifter till stöd för omfattningen av den påstådda överträdelsen och Mustapha Abdul Razek har inte lämnat sådana uppgifter som ger skäl att ifrågasätta nämndens uppgifter. Nämnden har följaktligen haft fog för att

påföra Mustapha Abdul Razek byggsanktionsavgift för överträdelsen. Byggsanktionsavgiften är även korrekt beräknad. Mark- och miljödomstolen instämmer också i länsstyrelsens bedömning att det inte framkommit skäl att sätta ner byggsanktionsavgiften. Nämnden bedöms därmed ha haft fog för att påföra Mustapha Abdul Razek byggsanktionsavgift om 264 600 kronor för olovlig trädfällning. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

Föreläggandet

Domstolen har ovan funnit det utrett att träden tagits ner av Mustapha Abdul Razek, utan att han först erhållit marklov. Den gällande planen innehåller dessutom en bestämmelse om att tomten ska vara planterad med högväxande stamträd om minst 10 st/1000 m^2. Mot denna bakgrund har nämnden haft stöd för att förelägga honom om återplantering.

Det har inte framkommit några felaktigheter i kommunens bedömning avseende antal träd, stamomfång eller specificering av trädsorter. Denna bedömning gör domstolen efter att ha beaktat vad som framkommit om tidigare träd och att det behöver vara fråga om för platsen lämpliga arter. Enligt domstolens bedömning har nämnden därmed haft fog för att förelägga om återplantering på det sätt nämnden gjort.

Det av nämnden bestämda vitesbeloppet framstår däremot som högt sett till den sammanlagda ekonomiska belastning som beslutet innebär för adressaten. Den återplantering som Mustapha Abdul Razek har beskrivit och anser sig ha gjort, kan enligt domstolens bedömning visserligen inte anses uppfylla kraven på återplantering enligt föreläggandet. Den kan däremot visa på att Mustapha Abdul Razek har en vilja att rätta sig efter föreläggandet. Av dessa skäl bör vitesbeloppet skäligen sättas ner till att motsvara en och en halv gånger kostnaden för återplanteringen, istället för att motsvara en dubblering vilket underinstanserna beslutat om. Det vitesbelopp som föreläggandet om

återplantering är förenat med ska därmed sättas ned till 346 500 kronor så som framgår av domslutet. Överklagandet avseende föreläggandet avslås i övrigt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 16 april 2026.

I domstolens avgörande har rådmannen Annika Wahlfried Wikingsson, ordförande, och tekniska rådet Erik Almquist deltagit. Föredragande har varit beredningsjuristen Emma Espinoza-Pettersson.

Länsstyrelsen Skåne

Beslut

Datum
2025-12-16

Diarienummer
36876-2025

VÄXJÖ TINGSRÄTT
INKOM: 2026-01-07
MÅLNR: P 103-26
AKTBIL: 2

Mustapha Abdul Razek
Hasselvägen 3
246 32 Löddeköpinge

Delgivningskvitto

Överklagande av beslut om byggsanktionsavgift och föreläggande enligt plan- och bygglagen på fastigheten Löddeköpinge 18:20, Kävlinge kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Bygg- och miljönämnden i Kävlinge kommun fattade den 21 oktober 2025 beslut (§ 67):
- Att med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, påförs ägaren Mustapha Abdul Razek till fastigheten Löddeköpinge 18:20, den aktuella trädfällningen en byggsanktionsavgift på 264 600 kronor. Sanktionsavgiften ska betalas senast två månader efter att beslutet delgetts, i enlighet med 11 kap. 61 § PBL.
- Att med stöd av 11 kap. 19 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL kräva återplantering av 16 träd, varav 8 tallar och 8 björkar, med stamomfång på minst 12-14 cm senast ett år efter att beslutet vunnit laga kraft. Detta krav kopplas med stöd av 11 kap. 37 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL till vite på 462 000 kr.
- Att översända detta beslut till inskrivningsmyndigheten enligt 11 kap. 40 § PBL.
- Att delegera rätten att ansöka om vite till enhetschef.

Som sammanfattning anfördes att fastighetsägaren på sin fastighet har olovligen fällt samtliga träd, trots krav på marklov för fällning av träd med stamdiameter över 15 cm i brösthöjd i detaljplanen. På flygfoto från 2019 har 18 stubbar med stamdiameter vid kapning över 40 cm identifierats, varpå en byggsanktionsavgift på 264 600 kronor påförs. I detaljplanen framgår även att det skall finnas 10 träd/1000 m², då fastigheten är 1684 m² stor skall alltså minst 16 träd

återplanteras för att undvika utdömande av vite. Vitet har beräknats som dubbla kostnaden för etablering och inköp av 16 träd.

Beslutet har överklagats av Mustapha Abdul Razek som yrkar att det upphävs och som därvid anför bland annat följande. På de flygfoton som kommunen bifogat i framgår inte tydligt hur tomten faktiskt såg ut eller hur många träd som funnits på platsen från år 2014 och framåt. De fick tillträde till fastigheten först i början av år 2016. Han är medveten om att han har tagit bort ett visst antal träd, men det har rört sig om träd som varit skadade, ruttna eller utgjort en fara för huset, hans fordon och familj, särskilt efter stormar. Åtgärderna har inte varit avsedda att kringgå detaljplanen utan har varit nödvändiga av säkerhetsskäl. Som han tidigare nämnt i yttrande till kommunen den 5 december 2022 så föll till exempel ett stort björkträd över hans lastbil som stod parkerad på tomten vilket orsakade stora skador. Av rädsla för att fler träd, som redan stod ostadigt på sandmarken, skulle välta så valde han att ta ner dem, det förelåg en allvarlig risk för att de skulle falla över huset eller ännu värre träffa någon i familjen. Gällande kravet på återplantering har han redan påbörjat planteringen för ett par år sedan av både björkar och tallar, i ett antal som överstiger vad kommunen kräver. Då träden fortfarande är små till omfånget syns de inte tydligt på flygfoton eller vid en snabb observation utanför fastigheten.

Skäl för beslutet

Fastigheten omfattas av detaljplan enligt vilken det fordras marklov för avverkning av träd med en större diameter på stammen än 15 cm.

Enligt 9 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, krävs det marklov för trädfällning och skogsplantering inom ett område med detaljplan, om kommunen har bestämt det i planen.

Enligt 10 kap. 3 § PBL får en åtgärd inte påbörjas innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked, om åtgärden kräver bl.a. bygglov, marklov eller rivningslov.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska tillsynsmyndigheten, om någon bl.a. bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap., ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift).

Enligt 11 kap. 53 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Avgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till
1. att den avgiftsskyldige på grund av sjukdom inte har förmått att själv eller genom någon annan fullgöra sin skyldighet,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte har kunnat eller bort förutse eller kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall sättas ned om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel. Vid prövningen ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art.

Enligt 11 kap. 54 § PBL ska en byggsanktionsavgift inte tas ut om rättelse sker innan frågan om sanktion eller ingripande enligt detta kapitel har tagits upp till överläggning vid ett sammanträde med tillsynsmyndigheten.

Enligt 9 kap. 1 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, tas byggsanktionsavgift ut för de överträdelser och med det belopp som anges i 9 kap. PBF. Avgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgiften fattas.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Enligt gällande detaljplan krävs det marklov för fällning av träd med en stamdiameter av 15 cm eller större. Syftet med planbestämmelsen är att skydda områdets unika lummiga skog med stort inslag av tall och björk. Lovplikten gäller för såväl levande som sjuka och döda träd. Kravet på marklov syftar till en förprövning innan en eventuell avverkning sker. I de fall där fastighetsägare väljer att utan lov avverka träd ställs nämnden inför fullbordat faktum och konsekvensen är även att fastighetsägaren inte heller kan belägga det berättigade i genomförd trädfällning.

I förevarande fall har fastigheten rensats på samtliga träd. Antalet överstiger de 18 som bedömts vara störst och sanktionsgrundande.

Klaganden har gjort invändningar om upplevd fara men utan att kunna belägga det på något sätt. Vad gäller det träd som lagt sig mot en lastbil synes bilderna visa på att trädet kan ha destabiliserats av grävningar runt det. Några närmare detaljer finns inte och inte heller om det varit nödvändigt att helt ta bort trädet. Det finns beprövade tekniker för att stadga upp träd. Ett foto visar ett träd som har en bruten gren men i övrigt är stabilt. Övriga foton visar stora träd utan synliga skador. Klaganden kan i varje fall inte anses ha belagt att det varit sådan överhängande fara att det varit nödvändigt att avverka träd på fastigheten, dessutom samtliga träd, innan nämnden getts möjlighet att ta ställning till det berättigade i någon enda nedtagning.

Nämndens besök på plats och analys av antalet avverkade större träd är tillräcklig för att kunna läggas till grund för beslut i ärendet.

Byggsanktionsavgift

Det har fordrats lov och startbesked för avverkning av träden. Det är klarlagt att något lov inte förelåg och följaktligen att startbesked inte getts innan åtgärderna påbörjats, vilket är det som leder till att det påförs en byggsanktionsavgift. Följaktligen finns det därmed grund för att ta ut en byggsanktionsavgift med anledning av överträdelsen.

Rättelse har inte skett. Det har inte framkommit att det skulle vara oskäligt att ta ut sanktionsavgift. Byggsanktionsavgiften ska beräknas på sätt som anges i nämndens handlingar.

Det har inte framkommit att felet skulle bero på sjukdom, omständighet som legat utanför klagandens kontroll eller dylikt enligt de befrielsegrunder som refereras till i 11 kap. 53 § PBL och det har därmed inte framkommit att det skulle vara oskäligt att ta ut sanktionsavgift.

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får en byggsanktionsavgift i ett enskilt fall sättas ned om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel. Vid prövningen ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art.

Situationer som enligt förarbetena och rättspraxis inte anses motivera avgiftsbefrielse är exempelvis försumlighet hos uppdragstagare, dålig ekonomi, okunskap om gällande regler, glömska, tidsbrist eller bristande rutiner. De flesta byggsanktionsavgifter påförs i situationer där fel begåtts på grund av misstag och missuppfattning om vad som fordrar anmälan eller bygglov eller startbesked och således utan uppsåt eller medvetet felhandlande.

En upplevd fara på grund av träd på tomten är något som förekommer men hela syftet med kravet på marklov är att nämnden ska kunna ta ställning till om en avverkning behövs innan en avverkning genomförs. Att åberopa en generell känsla av fara som skäl för att avverka träd utan att underställa frågan nämnden kan inte grunda nedsättning av byggsanktionsavgift.

Även om misstag kan vara lätt att förstå och beklagligt fordras för en nedsättning av byggsanktionsavgiften något speciellt skäl som inte alla kan åberopa eftersom det annars skulle finnas skäl till nedsättning eller befrielse från byggsanktionsavgiften i flertalet fall. I förevarande fall har några sådana skäl inte framkommit.

Sammantaget utgör det som anförts i ärendet inte sådana omständigheter som kan läggas till grund för vare sig befrielse från byggsanktionsavgift enligt 11 kap. 53 §

PBL eller nedsättning av avgiften enligt 11 kap. 53 a §§ PBL. Avgiften räknas ut enligt vissa bestämmelser och kan i vissa fall bli hög på grund av antalet överträdelser men endast avgiftens storlek är inte i sig skäl för nedsättning.

Föreläggandet om återplantering

Kravet i föreläggandet avser en återplantering av 16 träd, varav 8 tallar och 8 björkar, med stamomfång på minst 12-14 cm. Att återplanteringskravet begränsas till tall och björk beror på att dessa arter är de framträdande arterna i området och därmed bedöms vara de som har störst möjlighet att överleva på fastigheten. Med hänsyn till vad nämnden anfört i sitt beslut är kravet på återplantering berättigat.

Det fotomaterial som klaganden åberopat visar minimala plantor och inte några träd och motsvarar inte krävd återplantering av träd med minsta storlek. Det har getts en tidsfrist på ett år efter att föreläggandet fått laga kraft och tidsfristen får anses vara skälig.

Återplanteringskravet har förenats med vite och nämnden är fri att besluta om sådant. Vitets storlek beror på omfattningen på föreläggandet och kan inte anses vara för högt beräknat.

Även med beaktande av och förståelse för vad som framförts i överklagandet saknas skäl för att ändra det överklagade beslutet. Nämnden har således haft fog för sitt beslut. Vad klaganden anfört i övrigt föranleder ingen annan bedömning. Detta medför att överklagandet ska avslås.

Beslutet har fattats av länsassessor Peter Wencel, rättsenheten.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Expedieras till:
Kävlinge kommun, bygg- och miljönämnden

Beslutet kan överklagas beslutet till mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Skåne antingen via e-post; skane@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, skane@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 10 00.

SVERIGES DOMSTOLAR

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

   Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljöverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Anvisningar för överklagande **MMD-02 - Dom i överklagade mål och vitesmål** • Producerat av Domstolsverket, Avd. för